

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuillit inuussutissarsiornerannik siuarsaa-nermut inatsisip (ESU) allanngortinnejqarsinnaanera pillugu – taassumalu kingunissai pillugit – Naalakkersuisut misissuinissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, taamaalilluni siunissami inuussutissarsiuutigalugu umiatsiaaqcap pissarsia-rinerata nalingata 60 pct.-ianik inuussutissarsiornermi siuarsaanissaq pillugu taarsi-gassarsiisoqarsinnaanngorlugu. Misissuinerup inernera kingunnerpaamik aggustip aallaqqataani 2016-imi Inatsisartunut agguanneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nikolaj Jerimiassen, Siumut)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut siunnersuuteqartoq taamatut siunnersuuteqarneranut qujassuteqarfige-rusppaat, Naalakkersuisut siunissami umiatsiaarartaarniarnermut tunngatillugu ESU-mi aaqqissuussineq umiatsiap nalingata 60 pct.-ianik inuussutissarsiuutip siuarsarneranut attartornermut allanngortinnejqarsinnaanneranut periarfissanik aammalu kingunerisinnaasaanik misissuinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik siunnersummik saqqummius-saqarmat.

Aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuillit inuussutissarsiornerannik siuarsaneq pillugu Inatsisartut inatsisissaanni nr. 13, 3. december 2012-imeersumi §5 imm. 3-mi oqariartutigineqarpoq umiatsiap nalingata 75 pct.-ianik tapiisoqarsinnaasoq. Qinnuteqartoq Qaanaami, Ammassalimmi imaluunniit Ittoqqortoormiuni najugaqarsimappat umiatsiap nalingata 84 pct.-ianik tapiisoqassaaq.

2015-imi umiatsiat tapiiffigineqarsimasut pisiarineqarnerminni akii agguaqatigiisillugu 244.692 kr.-imiissimavoq. Akigititamut ilaapput motori sillimanianermullu atortut. 2015-imi umiatsiamut ataatsimut tapiissuteqarneq agguaqatigiisillugu manna tikillugu 195.060 kr.-nimut inissisimasimavoq. Tamakkiisumik tapiissutinit 3.021.000 kr.-niusunit, konto 51.07.40 atorlugu, 2015-imi agguaqatigiisillugu umiatsiat 15-it tapiiffigineqarsinnaasimapput.

Tabel 1

	Maannakkut tapiissutit				Attartornissamut siunnersuut	
	75/25		84/16		60/40	
	Tapiissutit	Allanit/nammineq aningaasaliissutit	Tapiissutit	Allanit/nammi neq aningaasaliissutit	Atukkat	Allanit/Nammi neq aningaasaliissutit
Avitsinerit	75%	25%	84%	16%	60%	40%
Kr	183.519	61.173	205.542	39.151	146.815	97.877

Siuiani tabiili 1-imi takuneqarsinnaapput tapiissutit allanit, namminerlu aningaasaliissutit aammalu attartukkat kiisalu allanit namminerlu aningaasaliissutit agguataarneri. Inuutissarsiuutitigut siuarsanerup aaqqissuussaanerata tapiinermit attartornermut allanngortinnejqassagaluarpat tamatigt qinnuteqartoq taarsigassaqlernermik annertuumik nammak-kerneqassaaq.

Ullumikkut inatsimmi perarfissaatitaareersut naapertorlugit Qaanaamiit, Ammassalimmiit imaluunniit Ittoqqortoormiuniit qinnuteqartunut ullumikkut perarfissaavoq umiatsiap pisiarinerata nalingata 16 pct. -ia namminermi imaluunniit allanit aningaasalersorneqartarnera. Maannakkut Inatsit naapertorlugu illoqarfinni pineqartuni umiatsiaararsorluni aalisartup aningaasaliiniarnermi agguaqatigiisillugu 39.151 kr. pigisariaqarpai (2015-imi).

Inatsit maannakkut atuuttoq naapertorlugu nunatta sinneranut aningaasaliissutit minnerpaamik 25 pct. -tii aningaaseriviit allalluunniit aqqutigalugit aningaasalerneqassapput. 2015-imi umiatsiaaqqanut tapiiffigineqarsimasunut tunngatillugu tamanna agguaqatigiisillugu 61.173 kr.-ninik aningaasaliissutigineqareersut aallaavigalugit naleqarpoq.

Siunnersuut piviusunngortinnejassagaluarpat tamarmik assigiimmik umiatsiap nalingata 100 pct.-ia (244.692 kr) attartornikkut aningaasalersortariaqassavaat; 60 pct. (146.815 kr.) ESU- mit attartornikkut aammalu 40 pct. (97.877) nammineq allanilluunniit aningaasaliinikkut.

Naalakkersuisuni nalilerparput umiatsiaararsortunut tunngatillugu inuussutissarsiutip siuarsneranut aaqqissuussinerup maannakkutut tapiissuteqarnermiit annikinnerusumik attartorsin-naanermut allanngortinneqarnera aningaasaliinissamik perarfissaqareersunut iluaqtaassagaluartoq. Taamaattumik naatsorsuutigisariaqarpoq umiatsiaararsortut amerlanersaat aaqqissuussinermit iluaquserneqartut ullumikkut niuernermi nalinginnaasumik akit atorlugit umiatsiaaqqamik pisinavianngikkaluartut. Allannguineruttaaq kingunerissavaa umiatsiaararsortut ilaasa ajornerusumik inissisimasut umiatsiaararsiniarnermi aningaasalersuinissamut perarfissaqannginnerat. Tamanna peqquteqarpoq pineqartut amerlanersaat 40 pct. -imik aningaasalersuinissamut attartornissamut perarfissaqannginnerannik.

Eqqortuuvoq aaqqissuussinerup maanna atuuttup allanngorneratigut amerlanerusunut agguassisinnaalernevmik kinguneqassammat. Maannakkut aningaasaliissutit attatiinnaraanni umiatsiaaqqamut ataatsimut agguaqatigiisillugu 146.815 kr-ninik attartortitsinermi, umiatsiaaqqat 20-it naliginginut perarfissaqassagaluarpoq. Taamaattoq Naalakkersuisut naliler-suutigineqartut tunngavigalugit isumaqarput eqqartorneqartutut attartortitat aalisartunut, pisortat ikiortiginagit nammineq aningaasalersuisinnaasunut agguarneqarnissaat ilimanartoq. Taamaattumik pissaqarnerusunut allannguinermi perarfissiineq naligiisitsinerunngilaq pissakinnerusunik pilliuteqarnermi.

Naalakkersuinikkut aaqqissuussinerup amerlanerusunik atorluarneqarnissa kissaatigineqarpat pineqartumut aningaasaleeqinnerup ajorseriarnissamiit iluaqtaanissaa pitsaanerulersissa-galuarpa.

Taamaattoq Naalakkersuisut erseqqissarusuppaat Aalisarnermut Piniarnermut Nunaleri-nermullu Naalakkersuisoqarfiup angallatinik pissarsiniarnermut tapiissuteqartarnermut atatillugu siunissamut allanngortitsisinnaanissamik perarfissanik misissuummat. Allanngortitsisinnaanissanut perarfissanik suliaqarnermut atatillugu Naalakkersuisut umiatsiaaqqat ilanngullugit suliamut ilanngunneqarsinnaanissaat pitsaasutut ilalerpaat, siunnersuutigineqartumullu sanilliullugu suliaq taamatut isikkoqartillugu ingerlannissa Naalakkersuisut innersuussutigalunukku. Tassunga ilanngullugu kujataani umiatsiaararsortunut qulaani illoqarfiiit avinngarusimasutut taasatut isiginiarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat taakkununnga assingusumik Narsaq, Qaqortoq aamma Nanortalik isiginiarneqartariaqartut.

Siuliini eqqartorneqartut tunngavigalugit siunnersuutip saqqummiunneqarnermisut isikkoqartillugu itigartitsissutigineqarnissa Naalakkersuisut innersuussutigivaat.